

Yvonne Flambe

2012-10-25

BUN 2011-0216

Barn- och ungdomsnämnden

Redovisning SkolFam - Familjehemsplacerade barns skolgång

Förslag till beslut

Barn- och ungdomsnämnden föreslås besluta

att ersättning för att stärka familjehemsplacerade barns skolgång genom SkolFam utgår med 1 875 tkr på årsbasis from 2013 förutsatt att socialnämnden för barn och unga ersätter SkolFam med samma ersättning, samt

att lägga redovisningen till handlingarna.

Sammanfattning

I april 2011 beslutade barn- och ungdomsnämnden och socialnämnden för barn och unga att tillsammans ansöka hos Helsingborgs stad om att Uppsala kommun skulle få ingå i SkolFam från och med 2012. Ansökan beviljades av Helsingborgs stad 2011-09-26 och den 11 januari 2012 startade SkolFam.

SkolFam minskar risken för låga och ofullständiga betyg ökar chanserna betydligt för att inte i vuxenålder hamna i arbetslöshet, missbruk och/eller kriminalitet. Modellen ger en socioekonomisk vinst men största vinsten är utan tvekan den humanitära vinsten för den enskilde.

Barn- och ungdomsnämnden har den 27 september 2012 beslutat att avsätta 1 875 tkr för år 2013 till SkolFam. Budgeten förutsätter att socialnämnden för barn och unga ersätter SkolFam med motsvarande belopp.

Ärendet

I april 2011 beslutade barn- och ungdomsnämnden och socialnämnden för barn och unga att tillsammans ansöka hos Helsingborgs stad om att Uppsala kommun skulle få ingå i SkolFam från och med 2012. Ansökan beviljades av Helsingborgs stad 2011-09-26 och den 11 januari 2012 startade SkolFam.

Barn- och ungdomsnämnden har tillsammans med socialnämnden för barn och unga beslutat om SkolFam och avsätter i sina respektive budgetar medel till verksamheten.

SkolFam i Uppsala kommun

SkolFams manual förutsätter att det finns en styrgrupp både nationellt och lokalt som är tvärssektoriell och med mandat att besluta i gemensamma frågor. Alla kommuner som deltar i SkolFam har minst två representanter i den nationella styrgruppen, Uppsala kommun, ingår även med en representant i nationella styrgruppens arbetsutskott.

Den lokala styrgruppen för SkolFam består av strateg vid kontoret för barn, ungdom och arbetsmarknad, samordnande chef affärsområde resurs och kunskap Vård och Bildning, enhetschef vid IFO Myndighet placering öster, enhetschef vid IFO Myndighet placering väster samt teamens koordinator.

De tvärprofessionella teamen består av psykolog, specialpedagog och handläggande familjehemssekreterare, vilket möjliggör en bred kompetens när det gäller förslag till insats. Målet är att stärka barnens skolresultat.

Arbetet inleds med att SkolFam presenterar deras arbetsätt för familjehemmet, skolan samt i visa fall med biologiska föräldrar. Därefter startar kartläggningen av det enskilda barnet för att ta reda på de förutsättningar som barnet har att utvecklas på bästa sätt.

I SkolFams modell ingår att alltid ge enskild återkoppling av kartläggningen till barnet, utifrån barnets mognad och ålder. Oftast får även familjehem och ibland även vårdnadshavare egen återkoppling innan det gemensamma skolmötet.

Arbetsättet att alla tre professioner i så stor utsträckning som möjligt deltar vid möten visar en signal till skolan och familjehemmet att uppdraget prioriteras. En följd därav blir också att barnet sätts i fokus utifrån olika perspektiv. Samarbetet och de gemensamma målen mellan teamen, skolan samt familjehemmet gynnar barnens utveckling.

Vid starten fanns 41 familjehemsplacerade barn i förskoleklass till årskurs fem. Sedan starten har antalet barn ökat till 50 familjehemsplacerade barn.

De personella resurserna består av 2,0 psykolog, 2,0 speciallärare samt 1,0 koordinator och ansvarig familjehemssekreterare för det enskilda barnet.

Några barn i taget

Alla familjehemsplacerade barn i Uppsala kan inte kartläggas samtidigt. Barnen i årskurs 1 och 5 (vårterminen 2012) har prioriterats. Vidare har syskon till de båda prioriterade åldersgrupperna samt barn där utredning påkallats av andra orsaker genomgått den första kartläggningen.

Undantaget är två barn där samtycke inte gått att få. Ett av barnen faller på grund av detta för åldersstrecket det andra barnet har inte uteslutits från deltagande i SkolFam utan ytterligare insatser planeras för att få ett samtycke.

Totalt har 15 familjehemsplacerade barn kartlagts under våren.

Under höstterminen 2012 kommer årskurserna 3 och 5 att kartläggas.

Anledningen till att årskurs 5 prioriterats både vår- och höstterminen är för att dessa barn inte ska falla för åldersstrecket för första kartläggningen inom SkolFam.

Behoven styr insatserna

Nästa steg är att ta fram en individuellt anpassad utbildningsplan tillsammans med skolans pedagoger, rektor, familjehemmet och barnets socialsekreterare. Utbildningsplanen beskriver målen för arbetet och på vilket sätt alla inblandade bäst kan stödja barnets skolgång. Skolan har huvudansvaret för att barnet erhåller de insatser som behövs i skolan för att barnet ska klara skolgången.

Av de kartlagda SkolFam barnen har alla behövt någon form av insats i skolan. De insatser som satts in har varierat från barn till barn, beroende på vad som har visat sig i kartläggningen. Det kan till exempel handla om arbetsminnesträning, andra arbetsmetoder i matematik och svenska eller handledning till familjehemmet kring läxläsning. Utvecklingen följs upp kontinuerligt. Ett flertal barn har även remitterats till barnpsykiatri.

Uppföljning

Efter två år gör SkolFam den andra kartläggningen, i samma turordning som gången innan, för att ta reda på om och på vilket sätt barnens resultat har påverkats. Resultaten kommer därefter att redovisas för respektive nämnd.

Det har i Helsingborg och Norrköping visat sig att det är viktigt med kontinuerliga uppföljningar av barnen under hela barnets skoltid, även om de visat goda resultat vid kartläggning 1 och 2. Då flera fått svårigheter i slutet av årskurs 8 eller årskurs 9 och det då gäller att snabbt kunna sätta in rätt insats.

Ersättning

Enligt prognosen i augusti håller den planerade budgeten för 2012. Kostnaderna för SkolFam delas lika mellan barn- och ungdomsnämnden och socialnämnden för barn och unga.

Budgeterad ersättning till SkolFam är 2013 från barn- och ungdomsnämnden 1 875 tkr och socialnämnden för barn och unga 1 875 tkr.

Framtid

Vi ser att antalet barn inom målgruppen ökar, vilket på sikt kan komma att innebära att SkolFam behöver ytterligare ett team alternativt att prioritera bort vissa barn.

Bakgrund

SkolFam är en forskningsbaserad och framgångsrik svensk modell som riktar sig till familjehemsplacerade barn från förskoleklass t.o.m. årskurs fem. För att nå målet att skapa förutsättningar som genererar optimala studieresultat bland de medverkande eleverna är arbetet strukturerat utifrån en specifik arbetsmodell. Den präglas av ett salutogent perspektiv, i betydelsen att barnet primärt ses utifrån sina styrkor och resurser och inte utifrån eventuella brister eller svårigheter. En annan utgångspunkt är att det inte är barnet i sig som ska förändras, utan att det är de vuxnas ansvar att se till att miljön och/eller samspelet kring barnet anpassas efter hennes eller hans behov. Vidare innebär modellen de kartlagda barnen följs till och med årskurs 9.

Genom att minska risken för låga och ofullständiga betyg ökar chanserna betydligt för att inte i vuxenålder hamna i arbetslöshet, missbruk och/eller kriminalitet. Modellen ger en socioekonomisk vinst men största vinsten är utan tvekan den humanitära vinsten för den enskilde.

Kontoret för barn-, ungdom och arbetsmarknad

Carola Helenius Nilsson
Direktör